

PRIEŠ 130 METŲ GIMĖ

LIUDVIKAS BUTKEVIČIUS-
LUOBAS
1881 10 28–1963 10 25

Plk. Liudvikas Butkevičius gimė 1881 m. spalio 28 d. Vištytyje, Vilkaviškio aps. 1902 m. baigė Veiverių mokytojų seminariją. Už dalyvavimą Mokytojų sąjungoje ir reikalavimą leisti steigti tautines mokyklas 1904 m. atimtos mokytojo teisės ir nubautas trims mėnesiams kalėjimo. 1907 m., grąžinus mokytojo teises, mokytojavo Žeimiuose, Kėdainių aps. 1914 m. mobilizuotas į Rusijos kariuomenę. 1916 m. Poltavoje baigė Vilniaus pėstininkų karo mokyklą, paskirtas į sunkiosios artilerijos brigadą. 1918 m. grįžęs į Lietuvą tapo Gelvonų vls. komiteto pirmininku, suorganizavo miliciją ir apsaugos būrį. 1918 m. lapkričio 14 d. įstojo savanoriu į Lietuvos kariuomenę ir nuo lapkričio 30 d. paskirtas organizuojamo 1 pėst. pulko ūkio viršininku. 1919 m. lapkričio 23 d. nustatytas kapitono laipsnis (Rusijos kariuomenėje turėjo paporučikio laipsnį). Dalyvavo nepriklausomybės kovose su bolševikais, bermon-tininkais ir lenkais. 1922 m. pakeltas į majorus. 1923 m. gruodžio 31 d. paskirtas III karo apygardos intendantu. 1925 m. suteiktas plk. leitenanto laipsnis. 1926 m. mokėsi Prahos karo akademijoje. 1926 m. rugsėjo 1 d. paskirtas Kariuomenės tiekimo valdybos ūkio inspektoriumi. 1930 m. suteiktas pulkininko laipsnis. 1937 m. lapkričio 18 d. paties prašymu išėjo į atsargą. Už nuopelnus Lietuvos Respublikai ne kartą apdovanotas: 1926 m. – Vyčio kryžiaus 5 laipsnio ordinu, 1928 m. – Lietuvos Nepriklausomybės 10 metų sukaktuvių jubiliejiniu medaliu, 1930 m. – Savanorių medaliu, 1932 m. – DLK Gedimino 3 laipsnio ordinu, 1937 m. – Šaulių žvaigžde ir Vytauto Didžiojo 3 laipsnio ordinu. Išėjęs į atsargą 1938–1940 m. dirbo Ekonominės karių bendrovės direktoriumi Kaune. Su žmona Janina užaugino tris dukras ir tris sūnus.

Kilus Vokietijos–SSRS karui aktyviai dalyvavo Birželio sukilime. Nacių okupacijos laikotarpiu bendradarbiavo nelegalioje spaudoje, buvo Lietuvių aktyvistų fronto (LAF) Propagandos skyriaus viršininkas. Už pagrindinę veiklą 1944 m. vasarį gestapo suimtas, tačiau po kelių mėnesių paleistas. Prasidėjus antrajai sovietinei okupacijai vėl suimtas, bet po kelių savaičių tardymo paleistas. 1945 m. birželio mėn. pradėjo leisti pirmąjį Suvalkijoje pagrindinį laikraštį „Girios aidas“. 1945 m. rugpjūčio 15 d. Skardupiuose su kitais įkūrė Tauro partizanų apygardą, paskirtas jos štabo Politinio skyriaus viršininku. 1945 m. rugsėjo 16 d. išrinktas įkurto Lietuvos išlaisvinimo komiteto (LIK) pirmininku. Parengė komiteto ir karinio štabo nuostatus, Jungtinėms Tautoms skirto memorandumo projektą. Planavo Lietuvoje atkurti Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIK) veiklą. 1945 m. spalio 21–22 d. naktį dėl išdavystės suimtas Skardupių parapijos klebonijoje (oficialiai dirbo zakristijonu). 1946 m. liepos 20 d. nuteistas 10 metų lagerio ir 5 metams tremties. Kalėjo Karagandos ir kituose Kazachijos lageriuose. 1955 m. gruodžio mėn. grįžęs į Lietuvą apsigyveno Marijampolėje. Rašė atsiminimus, eilėraščius. Mirė 1963 m. spalio 25 d. Palaidotas Kaune, Petrašiūnų kapinėse.

Lietuvos Respublikos Prezidento 1999 m. gegužės 19 d. dekretu Liudvikas Butkevičius po mirties apdovanotas Vyčio Kryžiaus 2-ojo laipsnio ordinu (dabar Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro didysis kryžius). 1999 m. liepos 2 d. jam pripažintas kario savanorio statusas.